

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนในการป้องกันสารฟลูออไรด์
:กรณีการทำเหมืองแร่ฟลูออไรด์ ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อผู้เขียน

นาย ประพาส วนาศิริ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กอรรณิการ์ ภูประเสริฐ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสารฟลูออไรด์ ณ ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน 2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันของประชาชนจากสารฟลูออไรด์กรณีการทำเหมืองแร่ฟลูออไรด์ 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ของประชาชน เรื่องสารฟลูออไรด์ กับเพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันของประชาชนดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน หมู่ที่ 1,2 และ 4 ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 200 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Systematic Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสารฟลูออไรด์และพฤติกรรมการป้องกันของประชาชนจากสารฟลูออไรด์ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ของประชาชนเรื่องสารฟลูออไรด์กับพฤติกรรมการป้องกันของประชาชน

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพหลังจากได้เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณแล้วเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือและสมบูรณ์และสนับสนุนข้อมูลเชิงคุณภาพได้อย่างน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธี สัมภาษณ์และสังเกต เป็นวิธีหลักในการศึกษา โดยพิจารณาปรากฏการณ์ภายใต้สภาพแวดล้อมและความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและประชาชน เพื่อหาข้อมูลความจริงที่สนับสนุนหรือขัดแย้งกับข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้มาจากแบบสอบถาม

ผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสารฟลูออไรด์อยู่ในระดับสูง
2. พฤติกรรมการป้องกันของประชาชนจากสารฟลูออไรด์มีระดับปานกลาง
3. ไม่มีความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างระดับความรู้ของประชาชนเรื่องสารฟลูออไรด์กับพฤติกรรมการป้องกันของประชาชนจากสารฟลูออไรด์

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บได้จากการสัมภาษณ์และจากการสังเกต สอดคล้องในเรื่องของระดับความรู้ของประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับแร่ฟลูออไรด์ และสารฟลูออไรด์ ส่วนข้อมูลด้านพฤติกรรมการป้องกันสารฟลูออไรด์ ก็สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนั้นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกต สนับสนุนข้อมูลเชิงคุณภาพตามที่ได้กล่าวมา

ส่วนความสัมพันธ์ ระหว่างระดับความรู้ของประชาชนเรื่องสารฟลูออไรด์ กับพฤติกรรมการป้องกันของประชาชนจากสารฟลูออไรด์ นั้น อธิบายได้ว่า มีปัจจัยและเงื่อนไข ต่างๆ ที่ประชาชนตัดสินใจว่าจะปฏิบัติตัวให้มีพฤติกรรมการป้องกันสารฟลูออไรด์เช่น 1.ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของประชาชนค่อนข้างยากจน การจัดการสิ่งดำรงชีวิตประจำวันที่สะอาดปราศจากสารฟลูออไรด์ ต้องใช้กำลังเงิน กำลังทรัพยากรอื่นๆ 2. สภาพภูมิประเทศ,สภาพภูมิศาสตร์มีส่วนทำให้ประชาชนมีความลำบากในการจัดหาทรัพยากรที่สะอาดปราศจากสารฟลูออไรด์ จึงอาศัยความสะดวกในการหาทรัพยากร ใกล้เคียงเพื่อ อุปโภค และบริโภค ซึ่งสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงเช่นน้ำอุปโภคบริโภคมีปริมาณสารฟลูออไรด์มากเกินไป 3.ปัจจัยด้านระยะเวลาของการเกิดอันตรายของสารฟลูออไรด์ยาวนานกว่าที่ประชาชนจะเห็นโทษของสารฟลูออไรด์จึงไม่ตระหนักและเกิดพฤติกรรมในการป้องกันสารฟลูออไรด์ 4.ปัจจัยด้านความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับสารฟลูออไรด์ ไม่ก่อให้เกิด พฤติกรรมการป้องกันสารฟลูออไรด์ เนื่องจากมีการกล่าวถึงปัญหาสารฟลูออไรด์เป็นระยะๆจึงไม่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันในระยะยาว

Independent Study Title	Knowledge and Behaviours of the People Prevention from Fluoride : A Case of Fluorite Mining in Muangpang Sub-District, Pai District, Mae Hong Son Province		
Author	Mr. Prapas Wanasiri		
M.A.	Man and Environment Management		
Examining Committee	Assoc.Prof.Dr.Anurak Panyanuwat	Chairman	
	Prof.Dr.Manat Suwan	Member	
	Asst.Prof.Kannikar Bhuprasert	Member	

Abstract

The objectives of this study were to study 1) the knowledge level of the people on the prevention of fluoride substance; 2) the behaviors of preventing fluoride from the fluorite mining in Muangpang Sub-District, Pai District, Mae Hong Son Province ; 3) the relationships between the knowledge level of the people on the protection of fluoride substance and the behaviors in the study area

The population of this study were 200 people of Moo 1, 2 and 4, Muangpang Sub-District, Pai District, Mae Hong Son Province. The sample groups were selected by using a systematic random sampling technique. The research tools were questionnaire. The SPSS Program for Windows was applied to analyze the data on the knowledge level of the people on the protection from fluoride substance, and on the behaviors. The statistics used in analyzing the data were mean and standard deviation, including the use of Pearson correlation coefficient for analysing the relationships between the knowledge level and the people

The researcher collected the quantitative data to support to the qualitative one. Interviewing and observations were applied as the major methods of this study by

considering the phenomenon under the environmental condition happening in the community.

The findings were as follows

1.The knowledge level of the people on the protection of danger from fluoride substance was found at a high level.

2.The people's behaviors of protection from fluoride substance was found at a medium level .

3. There was no positive relationship between the knowledge level of the people on the protection of danger from fluoride substance and the behaviors.

The qualitative data collected from the interviews and observations were correlated with the data collected and analysed by using quantitative technique. Additionally it may be described that there were various factors and conditions, affecting the people's behaviors towards of the fluoride. Those factors and conditions were such as economic, poverty consumption needs, geographical conditions, and danger perception.